

Ταξίδι στην Χώρα του Ποτέ

Η Κούβα προκαλεί το ιδιαίτερο ενδιαφέρον σε όλο τον πλανήτη καθώς θεωρείται μια από τις τελευταίες νησίδες σοσιαλισμού – φάρος στην πάλη της εργατικής τάξης για τη χειραφέτησή της. Έτσι λοιπόν, εχθροί και φίλοι, για τους δικούς τους λόγους ο καθένας, έχουν στραμμένο το βλέμμα τους στο νησί της Επανάστασης: Θα αντέξει η Κούβα; Είναι το μέλλον της σοσιαλιστικό; Θα ξεπουλήσει τα ιδεώδη του Φιντέλ και του Τσε; Οι υπάλληλοι της αστικής τάξης караδοκούν να βρουν το παραμικρό στραβοπάτημα για να ξαμοληθούν χαιρέκακα, κουνώντας το δάχτυλο στον εργάτη με την γνωστή νουθεσία: «Κάτσε στ' αυγά σου! Το κάστρο έπεσε, το όνειρο γκρεμίστηκε, η τελευταία ελπίδα χάθηκε». Δε νοιάζονται καθόλου για το πώς περνάει ο κουβανικός λαός, ούτε για το πώς αισθάνεται.

Ένα πρόβλημα για τους αστούς και τα τσιράκια τους είναι ότι επισκέπτεται πολύ κόσμος την Κούβα. Κι ανάμεσά τους και εργάτες. Γενικά είναι μια χώρα ανοιχτή και σίγουρα η πιο προσιτή χώρα της Λατινικής Αμερικής, τόσο για οικονομικούς λόγους, όσο και για λόγους ασφάλειας. Έτσι λοιπόν, είναι δύσκολο να στηθεί μια προπαγάνδα πάνω στην καταπίεση του καθεστώτος. Γιατί αυτό που βλέπει ακόμα και ο πιο καχύποπτος επισκέπτης είναι διαφορετικό.

Εξάλλου, πώς ακριβώς θα μπορούσε να εφαρμοστεί η καταπίεση σε ένα λαό που είναι οργανωμένος σε ένοπλη πολιτοφυλακή; Τι είδους καταπίεση είναι αυτή που επιβάλλεται μέσα από ουσιαστικές διαδικασίες διαλόγου για όλες τις σοβαρές μεταρρυθμίσεις; Τέλος, πόσο καταπιεσμένος είναι ο πολίτης που έχει εξασφαλισμένη εργασία, διαμονή, διατροφή, ένδυση και υπόδηση, υγεία, παιδεία, δραστηριότητεςσχόλης, πολιτισμού και αναψυχής;

Ο εχθρός του σοσιαλισμού που θα καταπιανόταν με την Κούβα, είτε είχε πάει, είτε όχι, θα ξεκινούσε σίγουρα την αφήγησή του με κάποιο επεισόδιο διαφθοράς. Θα παράβλεπε το γεγονός ότι, σε χώρα της Λατινικής Αμερικής δεν υπάρχουν άνεργοι. Κι όμως αυτό είναι το πιο εντυπωσιακό νέο που μπορεί να φέρει κανείς στην Ελλάδα, [σε μια χώρα δηλαδή που έχει ένα εκατομμύριο ανέργους](#), το 10% του συνολικού πληθυσμού της και πάνω από το 20% του εργατικού δυναμικού της, κι αυτό μόνο και μόνο επειδή [μισό εκατομμύριο αποφάσισε να ψάξει την τύχη του στην ξενιτιά](#).

Η Κούβα είναι πολύ σημαντική *δια την κοινήν μας υπόθεσιν* για μια σειρά από λόγους.

Πρώτον, η νίκη της κουβανικής επανάστασης είναι σχεδόν βγαλμένη από παραμύθι. Ακόμα κι όταν επισκέπτεσαι το νησί, βλέπεις με τα μάτια σου την ίδια την Γκράνμα στην Αβάνα, το εκτροχιασμένο τρένο στην Σάντα Κλάρα και τις τρύπες από τις σφαίρες στους τοίχους της Μονκάδας, δυσκολεύεται να πιστέψεις ότι όλα αυτά έγιναν στ' αλήθεια κι ότι δεν βρίσκεσαι σε ένα πανάκριβο χουλιγουντιανό στούντιο.

Όλη η σχεδόν 10ετής ιστορία της επικράτησης της κουβανικής επανάστασης είναι μια σειρά από επεισόδια που έχουν σαν κοινό θέμα πώς το ανέφικτο μπορεί να γίνει, όχι απλώς εφικτό, αλλά το μόνο δυνατό σενάριο.

Με τον αριθμό των αποπειρών δολοφονίας του Φιντέλ να κυμαίνεται μεταξύ 600 και 850, τον Τσε να επιτίθεται μαζί με 300 άντρες στην Σάντα Κλάρα την οποία υπερασπίζονταν πάνω από 10000 άντρες του φασίστα Μπατίστα, το κανόνι του τανκ που χειρίστηκε ο ίδιος ο πρωτοκαπετάνιος να πετυχαίνει γιάνγκικο πλοίο και να το αχρηστεύει στον Κόλπο των Χοίρων (ακόμα δεν έχω χωνέψει ότι αυτό γίνεται στ' αλήθεια!), τον Καμίλο να εξαφανίζεται στα ουράνια αφού έχει ανατρέψει μια αντεπανάσταση (στηριγμένη από τις ΗΠΑ), είναι πραγματικά μυθικές οι διαστάσεις αυτής της επανάστασης. Δεν είναι ούτε μία ούτε δύο οι ιστορίες όπου το αναγκαίο επέβαλε το τυχαίο. Εντυπωσιακή παραμένει η αντίσταση στην Περεστρόικα και η επιβίωση μετά την Ειδική Περίοδο.

Οι Κουβανοί φαίνεται να είναι ικανοί για τα πάντα. Μπορούν άνετα να παραλληλιστούν με τους Γαλάτες και θα μπορούσαν να ήταν και πηγή έμπνευσης για τους δημιουργούς του γνωστού κόμικ. Τρελαίνονται για αγριογούρουνα είναι· εξαιρετικά χειροδύναμοι, αλλά με ψυχή μικρού παιδιού, αγαθοί γίγαντες· η ομορφιά τους είναι εξωτική.

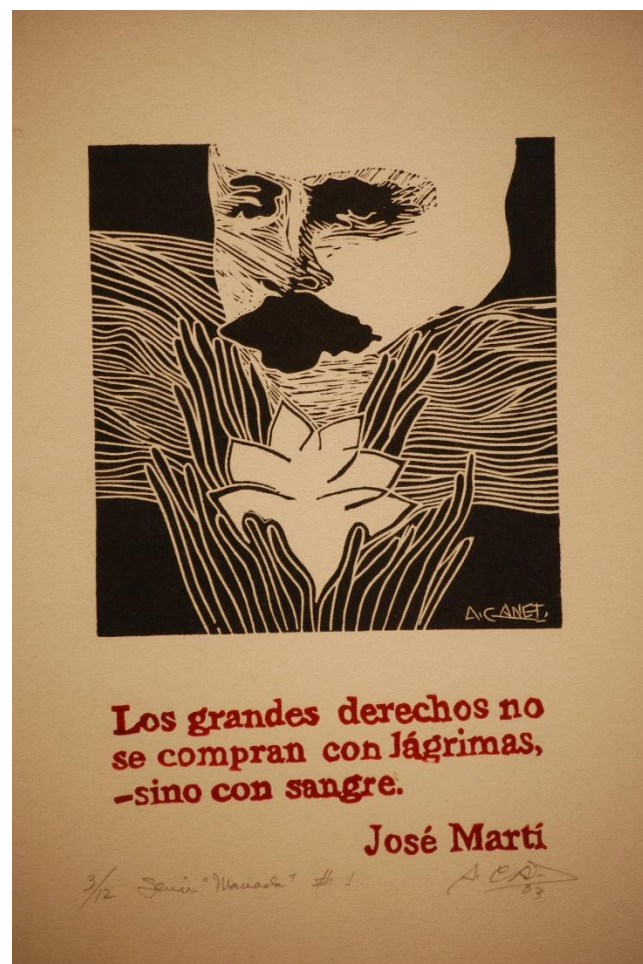
Η Κούβα είναι η Χώρα του Ποτέ όπου κατοικεί ο Θρυλικός Πήτερ Παν, οι Ινδιάνοι και τα Χαμένα Παιδιά. Όσο και να χτυπιέται ο Κάπτεν Χούκ, κάποιος κροκόδειλος από τον Κόλπο των Χοίρων караδοκεί για να του φάει και το άλλο χέρι.

Αυτό το στοιχείο είναι ικανό να εμπνεύσει όλους τους λαούς να ορθώσουν ανάστημα και να πιστέψουν ότι η σφεντόνα είναι αρκετή για την ανατροπή του καπιταλισμού, αρκεί να κρατάει ο καθένας από μία. Από μόνο του αυτό θα ήταν αρκετό για να κρατάμε ψηλά τις δύο Κουβανικές σημαίες. Όμως υπάρχει κι ένα δεύτερο στοιχείο.

Η περίπτωση της Κούβας αποδεικνύει ότι ο σοσιαλισμός δεν είναι εγγενώς προβληματικός, ότι δεν στερείται κινήτρων και ότι είναι πράγματι το μέλλον της ανθρωπότητας. Ό,τι και να γίνει στο μέλλον, η Κούβα έχει συμβάλλει σημαντικά στην ιστορική κατοχύρωση αυτού του επιχειρήματος. Όλη η ανθρωπότητα ξέρει ότι αν ανατραπεί η ανοικοδόμηση του σοσιαλισμού στην Κούβα αυτό θα είναι αποτέλεσμα προσπαθειών πολλών δεκαετιών όλων των καπιταλιστικών χωρών, με προεξάρχουσες βέβαια τις ΗΠΑ και με αιχμή του δόρατος το εμπάργκο. Η οικονομία της Κούβας δεν έχει βιώσει καμιά οικονομική κρίση άλλη, πέρα από αυτή που της έχουν επιβάλλει οι καπιταλιστικές χώρες με το εμπάργκο. Εκτός από το εμπάργκο, το Νησί της Επανάστασης μετράει ατελείωτες πληγές όλα αυτά τα 60 χρόνια από τις χιλιάδες προβοκάτσιες και τις τρομοκρατικές επιθέσεις που έχει δεχθεί από τους, κατά τα άλλα, «αμείλικτους τιμωρούς της τρομοκρατίας», τους ιμπεριαλιστές.

Μπορεί λοιπόν η Κούβα να είναι μια σταλιά στον ωκεανό, αλλά βγάζει τη γλώσσα της στους αστούς (και μικροαστούς) όλου του κόσμου. Με μια πελώρια ντουντούκα που αντηχεί σε όλα τα μήκη και τα πλάτη της υφηγίου αναπαράγει τα λόγια του Χοσέ Μαρτί:

Τα μεγάλα δικαιώματα δεν κερδίζονται με δάκρυα –μονάχα με αίμα.

Γιώργος Λαμπρινίδης

Γενάρης 2019